

УДК 339.9

Павловська М. – ст. гр. БКп-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДО ПИТАННЯ УЧАСТІ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

Науковий керівник: ст. викл. Нагорняк І.С.

Міжнародне співробітництво в науково-технічній сфері відіграє активну роль у формуванні сучасної відкритої економічної системи. Таке співробітництво сприяє:

- підвищенню ефективності національного виробництва, процесів відтворення;
- забезпеченню більшої наукомісткості національного виробництва завдяки як технологічній спеціалізації, так і залученню іноземних технологій у вигляді товарів, ноу-хау тощо;

- підвищенню добробуту, розв'язанню засобами технічного прогресу соціальних проблем по тих напрямках, по яких це можливо;

- поліпшенню екологічної ситуації завдяки впровадженню енергозберігаючих та менш матеріаломістких технологій, використанню альтернативних природним матеріалів та більш функціональних нових хімічних, біохімічних, керамічних речовин.

Характер сучасного соціально-економічного розвитку окремих країн та в цілому цивілізації, особливості міжнародної конкуренції на ринках товарів та послуг свідчать про важливість зростання інтелектуального потенціалу та науково-технологічних інновацій.

Динамічний розвиток науково-технічного потенціалу економіки може бути забезпеченим тільки за умов активної регулюючої та стимулюючої ролі держави. Про це свідчить досвід усіх провідних ринкових держав, динамічних країн Південно-Східної Азії. Мова йде як про фінансове забезпечення науково-технічного розвитку, так і про організаційну підтримку, створення необхідної законодавчої бази.

Щодо фінансового забезпечення, то саме цей напрям державної політики в Україні пов'язаний з найбільшими об'єктивними проблемами, передусім з нестачею коштів у економіці. Не дивно, що протягом останніх років минулого століття на науку в державі витрачалося у середньому 0,4% ВВП, що на порядок менше за відповідний показник країн-лідерів світової економіки. Разом з тим законодавством України, яким регулюється наукова сфера, передбачено виділення на науку коштів у обсязі 1,7% ВВП, що також не відповідає реальним потребам розвитку.

Важливим напрямом оптимізації законодавчої бази та адміністрування є врегулювання проблем патентування винаходів. Адже, зараз патент на винахід, що претендує на науково-технічну новизну у світовому масштабі, видається із запізненням у 4-5 років, унаслідок чого втрачається не тільки пріоритетність вітчизняних розробок, а й час для впровадження винаходу.

В галузевому плані прогресивний, матеріало- та енергозаощаджувальний тип господарювання пов'язують з розвитком таких виробничих сфер, як лазерна техніка, сучасні види комунікацій, біотехнологія (генна та клітинна інженерія), виготовлення нових матеріалів і створення промислових технологій, зокрема напилювання, порошкова металургія, зварювання тощо, використання нових та поновлюваних джерел енергії, а також інформатики й мікроелектроніки.

Отже, важливий потенціал розширення обсягів та структурної оптимізації механізму міжнародної економічної діяльності може бути реалізованим за умови кращої технологічної політики, що забезпечить конкурентні переваги України.